

Sport a Műegyetemen

Budapest, 2017.04.26.

Bartha Zsolt
BME Testnevelési Központ
Igazgató helyettes

Műegyetemi sport kialakulása

XIX.sz. utolsó évtizedében megnövekedik a sport iránti érdeklődés

- Egyesületek
- Szövetségek
- Bajnokságok, versenyek

Magyar sport alapjainak lerakása a Műegyetemisták segítségével

- 1896-tól (Athén) napjainkig közel 400 kiemelkedő versenyzőt tartunk számon
- Olimpia, VB, EB, Universiade, Egyetemi-Főiskolai VB,
- Jó tanuló, jó sportoló vándordíj
- Mérnök sportvezetők, Építészmérnökök a sportban
- Sportolók
- MAFC megalakulása 1897

- ▶ Műszaki értelmiségnél megjelenik a szellemi és fizikai képzés harmóniája (1890)
- ▶ 1922 az egyetemi vezetés támogatja és javasolja az egyetemi testnevelés bevezetését
- ▶ 1925 ankétot szervez a Főiskolai Sportszövetség, javaslat minden intézménynek
- ▶ 1926/27 BME, heti 2 óra, 22 éves korig
- ▶ 1935 megalakul a Karközi Testn. Bizottság - javaslatok, határozatok, ellenőrzés
- ▶ 1942-ben a Testnevelési Intézet, 3205 hallgató 14 féle sportág: ált. testnevelés, atlétika, *birkózás*, *céllövészet*, evezés, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, *ökölvívás*, sí, *torna*, tenisz, úszás, *vívás*
- ▶ 1945-52 megszűnik az Intézet, fakultatív testnevelés, Műegyetemi Sportiroda
- ▶ 1952/53 szétválik az egyetem, különálló Testnevelési csoportok alakulnak
 - ❖ Bp. Műszaki Egyetem
 - ❖ Építőipari Műszaki Egyetem

▶ Háború utáni körülmények, rossz infrastruktúra, kevés sportlétesítmény

- ❖ Magas hallgatói létszám
- ❖ Hallgatói ellenálás
- ❖ Bombatölcsér - testnevelés
- ❖ MHK próbák - Munkára Harcra Kész
 - Atlétika
 - Mezei futó bajnokság
 - Falusi tornaünnepség
 - Mezítlábas foci

- ▶ 1957/58-as tanévben az országban elsőként heti 2 szakosított óra
 - ❑ Kis létszámú csoportok
 - ❑ Edzés jellegű foglalkozások
 - ❑ Szabadon választhatnak
- ▶ 1967-ben megtörténik a két egyetem összevonása, MAFC kiemelkedő szerepe - az elnök a Testnevelési központ vezetője is
- ▶ 1968-tól heti 2 óra
- ▶ 1980-1990 „Komplex” foglalkozások
- ▶ 1990-2008 szerény körülmények között, jó szakemberekkel, sportolásra éhes hallgatókkal
- ▶ 2008 Hallgatói felmérés,
BME Testnevelési és Sport Program
- ▶ 2012 XXI. századi csúcslétesítmény
- ▶ 15 főállású Testnevelő + óraadók

▶ MAFC - Műegyetemi Atlétikai és Football Club

- ❑ 1897 nov.4-én Műegyetemi Football Csapat
- ❑ Alapítók: Hajós Alfréd, Boross Mihály, Gillemot Ferenc
- ❑ Névváltozások:
 - 1898 Műegyetemi Football Club
 - 1902 Műegyetemi Athlétikai és Football Club
 - 1934 Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Athlétikai és Football Club
 - 1948 Műegyetemi MEFESZ
 - 1950 Műegyetemi DÍSZ SE
 - 1951 Budapesti Haladás SE
 - 1956 Műegyetemi Atlétikai és Football Club
- ❑ Sportágak: Labdarúgás, Atlétika, Asztalitenisz, Birkózás, Kosárlabda, Kézilabda, Sí, Súlyemelés,

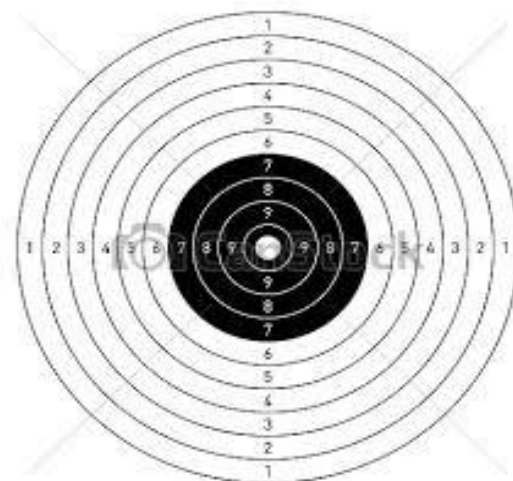
▶ Műegyetemi Evezős Club (MEC)

- ❑ 1910 április 16-án alapítja 19 hallgató
- ❑ Budapesti nagy regattát nyernek a juniorok (1912)
- ❑ 1948-ban megszűnt a háború miatt
- ❑ 1990-ben újjáalakul, több országos bajnokságot nyernek

▶ Műegyetemi Lövész Egyesület (MLE)

- ❑ 1906 Lőtér az egyetem K épületében
- ❑ 1913 MAFC Sportlövő szakosztály
- ❑ 1919 önálló MLE megalapítása
- ❑ Hadmérnök hallgatók használják kezdetben
- ❑ 2006 tűzeset, majd bezárják a lőteret

▶ Műegyetemi Sportrepülő Egyesület (MSrE)

- ❑ 1921-ben alapították, céluk: „ápolni a legnemesebb sportot, az emberi repülés ügyét”
- ❑ A magyar sportrepülés megteremtői az alapítók
- ❑ Repülőgépek tervezése, építése, világcsúcsok
- ❑ 1948-ban jogutód nélkül megszüntetik
- ❑ 1952 újjáalakul, szakosztályok:
 - Vitorlázórepülő 1952-
 - Ejtőernyős 1952-67
 - Motorosrepülő 1952-56, 1982-88
 - Sárkányrepülő 1979-
 - Hőlégballon 1979-
 - Ultrakönnyű repülőgép 1985-88

▶ BME Formula Racing Team

- ❑ Formula Student Bajnokság
- ❑ Nemzetközi Versenyek Formula Student
- ❑ A világ legjobb 10 csapata között / elektromos autókat.

▶ BME Modelllező Klub

- ❑ 1974 az alapítás éve
- ❑ 3 területet foglal magába:
 - ❖ Autó
 - ❖ Hajó
 - ❖ Repülőmodellezés

▶ HAJÓS ALFRÉD (GUTTMAN ARNOLD) 1878-1955

Úszó, építésmérnök

- ▶ 1896 Athén, 1.hely 100m gyors és 1200m gyors
- ▶ Nem volt országos bajnok úszásban! Grafl Ödön legyőzte
- ▶ További sportágai: atlétika, torna, labdarúgás (1902 a magyar válogatott első mérkőzésén csatár)
- ▶ 1924 Párizs, Lauber Dezsővel közös stadionterve / ezüstérem
- ▶ Sportvezetői szerepei: Jv., szövetségi kapitány, MLSZ, MÚSZ, MOB vezető
- ▶ Munkái: UTE Stadion, Párizsi terv (Pécsi SC)

Margitszigeti Nemzeti Uszoda, Győri Versenyuszoda,
Debreceni Aranybika Szálló

- ▶ MEFS Programját róla nevezték el

► Dr.TARICS SÁNDOR 1913-2016

Vízilabdázó, mérnök

- 1933, 1935,1937,1939-ben Főiskolai Világbajnok
- 6X felnőtt válogatott
- Mérnök szakmai sikere: a földrengésnek ellenálló épületek tervezésének új módszerét dolgozta ki és szabadalmaztatta

► KULCSÁR GYŐZŐ

Vívó, gépészmérnök

- 1972 olimpia 1.hely csapat, 3.hely egyéni
- 1976 olimpia 3.hely egyéni, 4.hely csapat
- Világbajnokság: 3 arany-, 2 ezüst-, 4 bronzérem
- Universiade: 1 arany-, 2 ezüst érem
- 1967/68 Jó tanuló, jó sportoló díjat nyer

▶ SZÉCSI ZOLTÁN

Vízilabdázó, műszaki menedzser

- ▶ 3X Olimpiai bajnok 2000, 2004, 2008
- ▶ VB 1.hely 2003 Barcelona, Világliga 2X 1.hely
- ▶ 2001/02 Jó tanuló, jó sportoló díj
- ▶ Kaposvári Egyetem Sportiroda vezető

▶ TAPAPAVICZA MOMCSILÓ (1872-1949)

Sokoldalú sportoló, építésmérnök

▶ 1896 Athén, tenisz 3.hely, birkózás 4.hely,

Súlyemelés (kétkaros) 6.hely

▶ Nemzeti Torna Egylet sportolója - atlétika és torna

▶ Politikai pálya, Montenegróban Közlekedésügyi Min.

▶ LAUBER DEZSŐ (1879-1966)

Sokoldalú sportoló, sportvezető, építésmérnök

▶ Sportágai: kerékpározás, atlétika, labdarúgás, jéglabda (bandy), bob, tenisz (1908 London), golf

▶ Sportvezető: MOB jegyzője, titkára; több szövetség alapítója:

Tenisz, Atlétika és Golf

▶ Hajós-Lauber Stadion Párizs (Pécsi SC)

▶ ORDÓDY BÉLA (1880-1955)

Jégkorongozó, labdarúgó, vízilabdázó, vegyészmérnök

- ▶ 1928 St.Moritz Olimpia, jégkorong csapat tagjaként 11.hely
- ▶ 1905 FTC bajnokcsapatának a tagja, 2X válogatott (BEAC)
- ▶ Vízilabdázásban is bajnok FTC (1918, 1919)

▶ GABÁNYI LÁSZLÓ (1935-1981)

Kosárlabdázó, gépészmérnök

- ▶ Olimpián kétszer vett részt (1960,1964) 9. és 13.hely
- ▶ Universiade: 1957 Párizs 2.hely, 1959 Torino 4.hely
- ▶ 1961 Szófia 4.hely
- ▶ Európa Bajnokság: 3X 4.hely, 1X6.hely
- ▶ 18 évig játszott a MAFC-ban
- ▶ Személye összeforrt a szakosztállyal, ő volt a CSAPAT

MAFC VERSENYZŐK

▶ TAKÁCS GYULA (1914-2007)

Kézilabdázó, MAFC versenyző

- ▶ Olimpia: Berlin 4.hely
- ▶ 1939-ben Bajnok MAFC játékosa
- ▶ Kosárlabdázóként is sikeres volt, 1935/36 tagja a Bajnok MAFC kosárlabda csapatnak.

▶ SZÉKELY TAMÁS (1923-?)

Síelő, MAFC versenyző

- ▶ 1948 St.Moritz olimpia, lesiklás (52.), műlesiklás (35.), alpesi összetett (35.)

RUDOLF ERIKA és MÁTAY ANDREA

Atlétika magasugrás, MAFC versenyzők

- ▶ 1972, 1976, 1980 Olimpián is indultak
- ▶ 1979 Mátay fedettpályán világcsúcstartó

VB, EB, Főiskolai VB, UNIVERSIADE

Világ bajnokságon indultak:

- ▶ SZENDE ANDOR - Műkorcsolyázó, építészmérnök
- ▶ BENEDEK GYÖRGY - Repülőmodellezés, gépészmérnök
- ▶ Ábrahám Gábor - Hajómodellező, gépészmérnök

Európa-bajnokságon indultak:

- ▶ SEBŐ ÁGOTA - Úszó, edző. sportvezető, villamosmérnök (Mozdonyvezető)
- ▶ KOVÁCS ZOLTÁN - Vízilabda, villamosmérnök

Főiskolai VB és UNIVERSIADE bajnokok:

- ▶ FERNCZY EMIL - Tenisz, MAFC, FVB 1.hely párosban
- ▶ REGDÁNSZKY MATILD - Atlétika, MAFC, FVB 1.hely gerelyh. 3.hely súlylökés

Sportágak és sportolók akik nem szerepeltek VB-n, EB-n, FVB-n, Universiadén:

- ▶ DELMÁR WALTER - Autó és motorversenyző, Magyarország első autós bajnoka
- ▶ BÁNHIDI ANTAL - Sportrepülő, repülőgép tervező

- ▶ Összegezve elmondhatjuk, hogy az új iránt mindig érdeklődő és fogékony műegyetemi ifjúság a magyar sport alapjainak lerakásában fontos szerepet játszott!
- ▶ Az egyetem vezetése és tanárai a kezdetektől fogva támogatták és támogatják a Sportot és a Testnevelést valamint a kitűzött célok elérését.
- ▶ Wartha Vince rektor már 1898-ban kijelentette:
„Közéletünk minden tényezőjének érdeklődni kell az iránt, hogy az ifjú nemzedék lélekben nemes, testben egészséges, erős, edzett legyen!”

- ▶ Hencsei Pál: Műegyetemtől a sport élvonaláig
- ▶ A Műegyetemi testnevelés 75. és a Testnevelési Tanszék 50. évfordulója, Tudományos Konferencia 2002.10.18.
- ▶ Péterfalvy Lajos, Nemesdaróczi István: MAFC 1897-1997
- ▶ dr.Andor György: Közösségi sportlétesítmények non-profit üzemeltetésének új iránya
- ▶ BME testnevelési Tanszék Tantárgyi Program

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET